

6. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 трав. 2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

7. Про утворення військових адміністрацій: Закон України 24 лют. 2022 р. № 68/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2022#Text>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-419-1-4>

**SPORTS FEDERATIONS IN THE SYSTEM
OF PUBLIC MANAGEMENT OF THE SPHERE
OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS OF UKRAINE
(BASED ON THE MATERIALS OF THE RUGBY FEDERATION
OF UKRAINE)**

**СПОРТИВНІ ФЕДЕРАЦІЇ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ
УКРАЇНИ (НА МАТЕРІАЛАХ ФЕДЕРАЦІЇ РЕГБІ УКРАЇНИ)**

Kalyta L. V.

*Ph.D. of Historical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Sports Management and Economy
National University of Ukraine
on Physical Education and Sports
Kyiv, Ukraine*

Калига Л. В.

*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту
і економіки спорту
Національний університет фізичного
виховання і спорту України
м. Київ, Україна*

Pryimak M. M.

*Ph.D. of Physical Education and Sports,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Sports Management and Economy
National University of Ukraine on
Physical Education and Sports
Kyiv, Ukraine
Associate Professor at the Department
of Physical Education
and Sport Pedagogy
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan
University
Kyiv, Ukraine*

Приймак М. М.

*кандидат наук з фізичного виховання
і спорту, доцент,
доцент кафедри менеджменту
і економіки спорту
Національний університет фізичного
виховання і спорту України
м. Київ, Україна
доцент кафедри фізичного виховання
і педагогіки спорту
Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

Існування й активна роль у суспільному житті недержавних громадських організацій є необхідною умовою демократичної форми державного устрою, коли громадяни мають бажання і реальну можливість брати участь в управлінні, у вирішенні як державних, так і громадських справ. Цивілізоване суспільство отримує спроможність до саморозвитку лише за умови активної участі громадян у розв'язанні актуальних суспільних завдань.

В наших попередніх дослідженнях, ми вже звертали увагу на те, що важливими суб'єктами публічного управління у сфері фізичної культури і спорту (ФКіС) України є громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості, серед яких особливе місце належить спортивним федераціям [1, 2].

Спортивні федерації – це громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості, які утворюються з метою розвитку та популяризації відповідного виду спорту [3].

Відповідно до існуючого українського законодавства і сучасних реалій, що склалися в Україні, саме на національну спортивну федерацію покладається вся відповідальність щодо розвитку, популяризації «свого» виду спорту, його представництва на міжнародній арені, захисту прав своїх членів.

Спортивні федерації, як громадські організації здійснюють свою діяльність на демократичних засадах, якими є добровільність членства та неприбутковість.

Завдання спортивної федерації:

- забезпечення інтересів членів відповідних спортивних федерацій у сфері спорту, в тому числі сприяння захисту їх соціальних, економічних, творчих, вікових, національно-культурних та інших інтересів;
- сприяння розвитку відповідного виду (видів) спорту шляхом участі у розробленні та виконанні відповідних програм;
- залучення різних груп населення до фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності;
- сприяння підготовці спортсменів національних збірних команд та забезпечення їх участі в офіційних міжнародних спортивних змаганнях;
- організація та проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів;
- участь у здійсненні кадрового забезпечення розвитку відповідного виду (видів) спорту;
- сприяння розвитку міжнародного співробітництва у сфері ФКіС [3].

Так, федерація регбі України (ФРУ), що була заснована у 1991 році, вважає своєю головною статутною метою «розвиток та популяризація регбі в Україні, направлені на зростання рівня і масовості цього виду спорту серед всіх верств населення країни, а також провадження оздоровчої, аматорської спортивної, культурної, просвітницької,

освітньої та наукової діяльності в сфері регбі, впровадження та реалізація фізкультурно-спортивних та соціальних програм» [4].

Серед цілей та завдань ФРУ:

- забезпечення розвитку регбі в Україні;
- пропагування регбі як виду спорту та його етичних цінностей як предмет виховання та життєстверджуючої діяльності;
- сприяння розвитку і поширення зв'язків з іншими національними федераціями, урядом, органами державного управління та самоврядування, міжнародними та національними неурядовими організаціями задля пропагування інтересів спорту в цілому, та регбі зокрема на всіх рівнях на території України та за її межами.
- активної співпраця з НОК України з метою відігравати провідну роль у досягненні цілей олімпійського руху [4].

Для реалізації мети своєї діяльності та статутних цілей ФРУ:

- розробляє та реалізує комплексні, цільові та навчальні програми розвитку регбі в Україні;
- розробляє та представляє до державних органів виконавчої влади у сфері ФКіС для затвердження відповідні програми розвитку регбі у порядку, встановленому законом;
- бере участь у розробці рішень органів державної влади України з питань ФКіС;
- розробляє та затверджує регламентні документи ФРУ та контролює їх виконання [4].

ФРУ «є єдиним національним керівним органом регбі на території України, має статус національної спортивної федерації відповідно до законодавства України і має виключне право представляти регбі України в ВР, ЄР, САС, ВАДА та інших» [4]. Також важливою є діяльність федерації щодо популяризації регбі серед дітей, залучення їх до цього надзвичайно цікавого виду спорту.

ФРУ активно співпрацює тривалий час з міжнародними партнерами, насамперед з Міжнародною асоціацією регбійних федерацій (World Rugby), Європейська асоціація регбі (Rugby Europe). Їх підтримка стала надзвичайно важливою після початку широкомасштабної агресії росії проти нашої країни. Ці міжнародні спортивні організації були одними з перших, хто засудив агресію й заборонив участь спортсменів з росії у міжнародних змаганнях.

У реаліях широкомасштабної агресії спорт виявляється не лише засобом фізичної активності, але й потужним інструментом для підтримки національного духу, згуртування суспільства навколо спільних цінностей впливу на міжнародну спільноту та просування українських інтересів, й це стає ще одним напрямом діяльності спортивних федерацій.

Спортивні федерації відіграють важливу роль у системі публічного управління сферою ФКіС. Діяльність спортивних федерацій можна узагальнити за такими напрямками:

1. Реалізація державної політики: співпраця з органами державної влади в процесі розробки та реалізації державної політики у сфері ФКіС; втілення цієї політики у життя через організацію та проведення спортивних змагань, підготовку спортсменів, розвиток спортивної інфраструктури тощо.

2. Самоорганізація спортивної спільноти: об'єднують спортивні клуби, організації та окремих спортсменів, сприяючи розвитку спортивної спільноти; формують та захищають інтереси своїх членів, представляючи їх на всеукраїнському та міжнародному рівнях.

3. Розвиток спорту: розробляють та впроваджують правила змагань, стандарти підготовки спортсменів, системи класифікації та ранжування; організують та проводять спортивні змагання різного рівня, відкриті для всіх бажаючих; сприяють розвитку масового спорту, залучаючи до нього широкі верстви населення.

4. Підготовка спортивного резерву: створюють систему підготовки та відбору талановитих спортсменів; організують спортивні школи, інтернати, центри олімпійської підготовки; забезпечують фінансування та матеріально-технічне забезпечення підготовки спортсменів.

5. Міжнародне співробітництво: представляють Україну в міжнародних спортивних організаціях; сприяють участі українських спортсменів у міжнародних змаганнях; налагоджують співпрацю з іноземними спортивними організаціями.

Важливо зазначити, що роль спортивних федерацій в системі публічного управління сферою ФКіС не є остаточно визначеною. Їх повноваження та рівень взаємодії з органами державної влади можуть відрізнятися в залежності від виду спорту, рівня розвитку спортивної федерації та інших факторів.

Література:

1. Калита Л., Приймак М. Використання реклами і PR в діяльності спортивних федерацій України (на матеріалах Всеукраїнської громадської організації «Федерація хокею України»). *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2023. 4. С. 72–77. DOI: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2022.4.72-77>

2. Pryimak M. M., Kalyta L. V., Varenky O. M. Public administration in the field of physical culture and sports in Ukraine. *Development trends in public management and administration in Ukraine and the Republic of Poland* (November 1–2, 2023. Czestochowa, the Republic of Poland). Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2023. P. 29–32. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-371-2-8>

3. Про фізичну культуру і спорт: Закон України від 24.12.1993 № 3808-ХІІ / Верховна Рада України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T380800?an=1> (дата звернення: 18.02.2024).

4. Статут Громадської організації “Федерація регбі України” (нова редакція) від 16.04.2016 р. м. Київ. URL: <http://rugby.org.ua/federation/documents> (дата звернення: 18.02.2024).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-419-1-5>

PUBLIC SERVICES MARKET MANAGEMENT

УПРАВЛІННЯ РИНКОМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ

Krasnykov Y. V.

*PhD in Public Administration,
Deputy Chief of the 155th Military
Representation of the Ministry
of Defense of Ukraine
Kharkiv, Ukraine*

Красников Є. В.

*кандидат наук з державного
управління,
заступник начальника
155 військового представництва
Міністерства оборони України
м. Харків, Україна*

Важливою детермінантою активних експериментів з покращення якості публічних послуг є дослідження ринку цих послуг. Ринок публічних послуг є більш обмеженим, ніж приватний ринок, його також важко визначити однозначно. Намагаючись зрозуміти сутність ринків публічних послуг, Ферлі, Кернкросс та Петтігрю [2] визначили нерегульовані ринки, регульовані ринки, псевдо-ринки та реляційні ринки.

Нерегульовані ринки. Нерегульовані ринки дотримуються припущення, що ринки розподіляють ресурси ефективніше, ніж бюрократичні системи. Проблема полягає в тому, що ринки публічних послуг не є справжніми ринками в економічному розумінні досконалої або майже досконалої конкуренції. На практиці люди, які користуються публічними послугами, не можуть вільно купувати те, що вони обирають, у того, кого вони обирають. Існують також штучні бар'єри, які стримують конкуренцію на ринку.

Регульовані ринки. Регульовані ринки намагаються контролювати ринок шляхом запровадження професійних та законодавчих норм. Регулятори намагаються пом'якшити функціонування ринку, щоб мінімізувати негативний вплив на населення.